

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

گروه آموزشی: مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

مشخصات درس سیاست‌گذاری و اصلاحات نظام سلامت نیمسال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۶		
عنوان درس: سیاست‌گذاری و اصلاحات نظام سلامت		
شماره درس: ۶۱۲۶۰۱۶		
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری		
رشته و مقطع تحصیلی: دکتری مدیریت خدمات بهداشتی درمانی (ترم ۲)		
روز و ساعت اجرا: دوشنبه، ۱۴ تا ۱۶		
پیش نیاز درس: ندارد		
تعداد دانشجو:	نماینده دانشجویان:	محل برگزاری کلاس:
مسؤل درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر علیرضا جباری		
آدرس دفتر و شماره تماس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، گروه مدیریت و خدمات بهداشتی درمانی، تلفن: ۳۷۹۲۵۱۷۵		
روز و ساعت مراجعه دانشجویان جهت رفع اشکال و سایر موارد: به صورت حضوری: با تعیین وقت قبلی طبق برنامه اعلامی استاد درس به صورت غیر حضوری: از طریق پست الکترونیکی		
آدرس پست الکترونیکی: drjabbaria2014@gmail.com, drjabbaria@yahoo.com		
اهداف و روش‌ها		
شرح درس: اصلاحات در نظام سلامت با تمرکز بر اهرم‌های کلیدی آن بر پایه سیاست‌های اساسی نظام سلامت در هر کشور شکل می‌گیرد. بنابراین مروری بر سیاست‌ها و اصلاحات بنیادین انجام گرفته در نظام سلامت ایران می‌تواند دانشجویان را با زمینه‌ها، فرآیند و محتوای این سیاست‌ها بیش از پیش آشنا کرده و موجبات آموختن بیشتر از این تجربیات برای تحلیل سیاست‌های گذشته و تحلیل برای سیاست‌های آتی را فراهم آورد. این درس به بررسی مفاهیم، اصول و فرآیندهای سیاست‌گذاری در نظام سلامت، ساختار نظام سلامت و تنگناهای آن، استفاده از شواهد در سیاست‌گذاری، ترجمان دانش، تهیه خلاصه سیاستی، و سیاست‌گذاری در سطوح مختلف حوزه سلامت می‌پردازد. دانشجویان با مفاهیم و ضرورت اصلاحات در نظام سلامت، اولویت‌بندی برای اصلاحات سیاستی، عوامل موثر بر بسیج منابع و نیروها، تغییرات کلان در سیاست‌ها و ساختارهای نظام سلامت ایران، و اصلاحات و سیاست‌های مهم نظام سلامت در سایر کشورها آشنا می‌شوند. همچنین، اصلاحات و سیاست‌های نظام بیمارستانی، نظام آموزشی، نظام ارایه خدمات سلامت و نظام بیمه‌ای کشور مورد بررسی و تحلیل قرار می‌گیرد.		

اهداف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با سیاست‌ها و اصلاحات نظام سلامت ایران و سایر کشورها، همچنین رسیدن به درک درست و عمیقی از اصلاحات سیاستی با تشریح این اصلاحات و سیاست‌های مهم نظام سلامت ایران و مصداق‌هایی از آن‌ها در سایر کشورها.

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان این درس بتواند:

۱. حیطه شناختی:

- مفاهیم و تعاریف سیاست‌گذاری در نظام سلامت را بیان کند.
- عناصر تحلیل سیاست را شرح دهد.
- مراحل سیاست‌گذاری را ذکر کند.
- ساختار نظام سلامت و مشکلات و تنگناها را تحلیل کند.
- کاربرد سیاست‌گذاری آگاه از شواهد و ترجمان دانش را ذکر کند.
- روش‌های اولویت‌بندی برای اصلاحات سیاستی در نظام سلامت را توضیح دهد.
- سیاست‌ها، آیین‌نامه‌ها و مقررات مرتبط با تأمین مالی سلامت در ایران و سایر کشورها را مقایسه کند.
- نحوه‌ی سیاست‌گذاری در توسعه منابع مالی، انسانی و سازمانی را توضیح دهد.
- تجربه‌های اصلاحات در نظام سلامت کشور، تاریخچه چرایی، چگونگی و پیامدهای آن‌ها را بیان و نقد کند.
- اصلاحات و سیاست‌های نظام بیمارستانی، نظام آموزشی، نظام ارایه خدمات سلامت و نظام بیمه‌ای کشور را تحلیل کند.
- سیاست‌گذاری در سطوح مختلف حوزه سلامت را توضیح دهد.
- ساخت اجتماعی و طرح سیاست‌های حوزه سلامت را تحلیل کند.
- ارزش‌های سیاست‌گذاری در سلامت را شرح دهد.
- اصلاحات و سیاست‌های نظام سلامت سایر کشورها را تحلیل کند.
- سیاست‌های اقتصادی در حوزه سلامت و سیاست‌گذاری سلامت و اقتصاد کشور را توضیح دهد.

۲. حیطه نگرشی:

- به تحلیل سیاست‌ها و اصلاحات در نظام سلامت علاقه‌مند شود.
- به استفاده از شواهد در سیاست‌گذاری و در اصلاحات نظام سلامت علاقه‌مند شود.

۳. حیطه مهارتی:

- قادر به تحلیل سیاست‌های حوزه سلامت بر اساس یکی از مدل‌های تحلیلی باشد.
- قادر به تحلیل اصلاحات مهم نظام سلامت کشور باشد.

- بتواند خلاصه سیاستی تدوین نماید.

- توان تدوین سیاست‌های مناسب در جهت اصلاحات در نظام سلامت را داشته باشد.

روش تدریس:

سخنرانی همراه با اسلاید، پرسش و پاسخ و ارایه‌ی کلاسی برای جلسات حضوری و همزمان. بارگذاری محتوا در سامانه نوید، تکلیف، آزمون و گفتگو برای جلسات غیرهمزمان.

وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز:

رایانه/ لپ‌تاپ، کلاس درس، ویدیو پروژکتور، هدفون، میکروفون، وب‌کم، اینترنت، سامانه آموزش مجازی نوید.

روش ارزشیابی:

۱- ارزشیابی تکوینی: تکالیف کلاسی، ارایه کلاسی، مشارکت در بحث‌ها و فعالیت‌های کلاسی

۲- ارزشیابی پایانی: آزمون پایان‌ترم

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	انجام تکالیف در زمان مقرر به ازای هر تکلیف	۰.۵
۲	ارایه کلاسی؛ برای هر ارایه کلاسی	۲
۳	امتحان پایان ترم	باقیمانده نمره

سیاست‌ها و قوانین درس:

در جلسه‌ی اول با مشارکت دانشجویان تدوین می‌گردد.

نحوه مشارکت فعال فراگیران:

دانشجویان با حضور فعال در کلاس، مشارکت در بحث و تبادل نظر، پاسخ‌گویی به پرسش‌های مطرح‌شده، طرح پرسش و ارایه دیدگاه‌های خود در مباحث درسی در فرآیند یادگیری مشارکت خواهند داشت. در مواردی که مباحث از قبل مشخص شده است (به‌عنوان مثال، تحلیل یک سیاست خاص سلامت) دانشجویان می‌بایست قبل از کلاس مباحث مربوطه را مطالعه نمایند و در کلاس پیرامون موضوع مربوطه در بحث و پرسش و پاسخ مشارکت کرده و نظرات خود را بیان نمایند.

شرح وظایف نماینده کلاس:

۱- نماینده کلاس به‌عنوان پل ارتباطی بین دانشجویان، استاد و آموزش دانشکده، در زمینه هماهنگی امور آموزشی و پیگیری مسایل و مشکلات درسی فعالیت نماید.

۲- نماینده موظف است زمان تشکیل، عدم تشکیل کلاس‌ها و همچنین برگزاری کلاس‌های جبرانی را پس از هماهنگی با آموزش دانشکده و استاد، به اطلاع دانشجویان برساند.

۳- نماینده موظف است قبل از شروع کلاس، الزامات عمومی و اختصاصی برگزاری کلاس‌ها (حضوری، مجازی همزمان) را با ذی‌نقشان (استاد، خدمات آموزش، واحد فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)) را هماهنگ نماید.

منابع درس

منابع اصلی:

۱. تکیان، امیرحسین و همکاران. کتاب مرجع سیاست گذاری سلامت در ایران، تهران: اندیشکده حکمرانی خوب سلامت، ۱۳۹۹.
۲. تصمیم‌های سیاستی برای پوشش همگانی سلامت، لیلا دشمن‌گیر، علی فخری.
۳. استفاده از شواهد در تصمیم‌های نظام سلامت، لیلا دشمن‌گیر، سیدرضا مجدزاده، حکیمه مصطفوی.
۴. برنامه‌های پنج ساله توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی کشور.
۵. مقالات مرتبط با سیاست‌ها و اصلاحات نظام سلامت ایران.
6. Marc Roberts, William Hsiao, Peter Berman, and Michael Reich "Getting Health Reform Right: A Guide to Improving Performance and Equity".

جدول زمان بندی ارایه ی درس سیاست گذاری و اصلاحات نظام سلامت

جلسه	موضوع	مدرس	نوع کلاس	منبع
۱	مقدمه، کلیات، ارایه ی طرح دوره	دکتر علیرضا جباری/ دکتر محمد محسنی	حضورى	منابع اصلی
۲	تعریف مفاهیم و ضرورت سیاست گذاری در نظام سلامت	دکتر محمد محسنی با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۳	مراحل سیاست گذاری	دکتر محمد محسنی با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۴	ساختار نظام سلامت و سیاست گذاری در حوزه سلامت، مشکلات و تنگناها	دکتر محمد محسنی با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۵	استفاده از شواهد در سیاست گذاری سلامت (مفاهیم، ابزارها، کارکردها)	دکتر محمد محسنی با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۶	ترجمان دانش در سیاست گذاری؛ موانع، تسهیل کنندگان، ابزارها و مداخلات	دکتر محمد محسنی با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۷	تهیه خلاصه سیاستی و نحوه ی برگزاری گفتمان سیاسی	دکتر محمد محسنی با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۸	سیاست گذاری در سطوح مختلف حوزه سلامت	دکتر محمد محسنی با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۹	تعریف مفاهیم و ضرورت اصلاحات در نظام سلامت	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۰	اولویت بندی برای اصلاحات سیاستی در نظام سلامت	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۱	عوامل مؤثر بسیج منابع و نیروها بر اعمال اصلاحات	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۲	تغییرات کلان و بنیادی در سیاست ها و ساختارهای نظام سلامت ایران	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۳	اصلاحات و سیاست های مهم نظام سلامت سایر کشورها (پوشش همگانی خدمات	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۴	اصلاحات و سیاست های نظام بیمارستانی کشور (خودگردانی، هیئت امنایی، هیئت مدیره، شرکتي و غیره)	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۵	اصلاحات و سیاست های نظام آموزشی کشور (ادغام و انتزاع آموزش پزشکی و نظام ارائه خدمات)	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۶	اصلاحات و سیاست های نظام ارائه خدمات سلامت کشور (مراقبت های سلامت اولیه، شرکت های تعاونی ارائه خدمات بهداشتی درمانی، مجتمع های سلامت، برنامه پزشکی خانواده، طرح تحول سلامت، طرح دارویار و غیره)	دکتر علیرضا جباری با مشارکت فعال دانشجویان	حضورى	منابع اصلی
۱۷	جمع بندی و پاسخ به پرسش های احتمالی	دکتر علیرضا جباری / دکتر محمد محسنی	حضورى	-

